

**Abstrakt:**

Diplomová práce se zaměřuje na otázku tzv. trialismu Rakousko-Uherska v období první světové války v jeho jihoslovanské verzi. Trialismem se rozumí státoprávní koncepce, předpokládající zřízení autonomního chorvatského státu (s centrem v Záhřebu) v rámci monarchie, který by tak tvořil třetí centrum vedle Rakouska (Vídeň) a Uherska (Budapešť). Jihoslovanská otázka byla velmi důležitou nejen pro další vývoj habsburské monarchie jako takové, ale i celého regionu, který byl v desetiletích před Velkou válkou svědkem mnoha politických a územních změn. Světová válka navíc důležitost této otázky ještě umocnila.

Autor práce se zaměřuje na hlavní myšlenkové zdroje konceptu trialismu, jeho pozici v chorvatské politice a postoje chorvatských politiků, kteří prosazovali vytvoření autonomního jihoslovanského státu jako součásti habsburské monarchie. V práci byly využity četné primární zdroje jako záznamy debat chorvatského parlamentu (*Saboru*) a spisy významných jihoslovanských politiků. Postoj Karla I. k jihoslovanské otázce je ilustrován na základě jeho vzpomínek a na základě poznámek ředitele kanceláře Polzer-Hoditze.

Vzhledem k neústupnosti maďarských politiků a chybějícímu chorvatskému vnitropolitickému konsenzu nebyla trialistická myšlenka realizovaná, ale i tak zůstává trialismus důležitým konceptem jako ukázka možného řešení národnostní otázky habsburské monarchie, která byla vzhledem k multietnickému charakteru říše důležitá a v době nárůstu nacionalismu přítomná.

**Klíčová slova:** Rakousko-Uhersko, trialismus, Chorvatsko-Slavonie, První světová válka, jugoslavismus, Ivo Pilar, jihoslovanská otázka